

Motion till riksdagen 2013/14:Kr262

av Anita Brodén m.fl. (FP)

Självordshets med stöd av internet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om nätsidesutgivarnas ansvar för etiska riktlinjer på nätet.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av "nätvandrare" samt utveckling av interaktiv rådgivning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om vikten av att särskilt utreda hur vållandebrottet kan prövas genom en ny lagbestämmelse som reglerar den form av brottslig gärning som självordshets på internet innebär.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet för självordshetsbenägna att finna samhällets och många frivilligorganisationers stödsidor.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av en utredning om att motverka och förebygga suicidshets på internet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att i skolan arbeta aktivt för att förhindra mobbning, då det visar sig finnas ett samband mellan mobbning och suicid.³

¹ Yrkande 1 hänvisat till KU.

² Yrkande 3 hänvisat till JuU.

³ Yrkande 6 hänvisat till UbU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

I vårt land tar nästan 1 500 människor årligen sina egna liv. Det är uppenbart att det krävs ökade insatser och stöd till människor med självmordsproblematik och till deras anhöriga. Att det saknas etiska riktlinjer på många sajter är helt uppenbart. Många ställer sig frågan var det moraliska och etiska ansvaret finns och kräver en självsanering. Det är uppenbart att det finns ett behov av att lyfta fram en etisk diskussion om nätsidor som tar upp suicidrelaterade frågor.

Forskaren Michael Westerland fann att omkring en tiondel av allt material om självmord på nätet handlar om råd till den som vill ta sitt liv. En svensk självmordsguide kommer upp som första träff för den som söker på nätet. Varje vecka har sajten tusentals unika besökare.

Denna och andra webbsidor förespråkar självmord som en lösning på livsproblem. Flera tipsar om olika metoder för den som vill ta sitt liv. Även uppmaningar till att avstå från psykiatrisk hjälp är vanliga. De som påverkar andra att inte gå vidare med sina planer brukar snabbt bli avhysta från denna typ av sidor. I Sverige är det inte förbjudet att uppmuntra till självmord eller ge tips på metoder.

Självmord är fortfarande tabubelagt och många patienter med självmordsproblem saknar möjlighet att tala om sina problem och tankar på självmord med sin familj eller sina vänner. Många söker inte och vill inte ta emot traditionell hjälp. Ofta är dessa personer känslomässigt isolerade från sin familj och saknar ett socialt nätverk i traditionell bemärkelse, men använder sig av internet som blir en viktig social samvaro. Det behövs utvecklade metoder som är attraktiva för den moderna människan. Interaktiv rådgivning på nätet kan vara en väg att gå. Det är ofta ett för dessa personer hemvant sätt att kommunicera, och man kan på detta sätt nå fram till dem och på sikt förändra deras inställning till livet och ge dem resurser att önska leva. Dessa metoder måste utvecklas och användas även i Sverige. Det behövs också en generell sett ökad kunskap i samhället om hur självmord kan motverkas. Frivilligorganisationer och folkbildningsarbete kan här vara en stor tillgång.

Internet kan vara ett bra verktyg för att hjälpa människor tillbaka till ett meningsfullt liv. Det är viktigt i detta sammanhang att det finns fler vuxna på nätet. Vi har vant oss vid nödvändigheten att ha nattvandrare – nu behöver vi vuxna också bli nätvandrare. Internet kan dessvärre också användas på ett motsatt sätt, där det förekommer suicidhets på nätet. Dessa s.k. självmords-sajter är mycket farliga för dem som befinner sig i riskzonen för självmordshandlingar. Den som hetsar en annan person till suicid, säljer medel för suicid eller tillhandahåller och sprider metoder för suicid kan själv vara i behov av hjälp för sin suicidalitet, men det kan också vara en människa som rent ideologiskt menar att den hjälper världen med sitt agerande. Vållandebrottet måste kunna prövas. Det är dags att överväga en ny lagbestämmelse som reglerar denna form av brottslig gärning. Detta bör komma regeringen tillkänna.

De som mister sina anhöriga för att de hetsats att ta sitt liv har svårt att förstå hur man kan få göra sådant utan att riskera åtal och hur försäljning av

Fel! Okänt namn på

medel och instruktionsfilmer om metoder får finnas på nätet utan att någon reagerar.

Det finns behov av att utreda och komma med förslag till åtgärder för att förhindra och förebygga suicidhets på internet. Problematiken har uppmärksamats stort i medier under de senaste åren, vilket medverkat till en ökad insikt från samhällets sida till förebyggande insatser. En självsanering har skett i vissa medier där man stoppat publicering av kommentarer innehållande hot eller hets. Att i skolan arbeta aktivt för att förhindra mobbning är av stor betydelse, då det visar sig kunna finnas ett samband mellan mobbning och suicid.

Stockholm den 3 oktober 2013

Anita Brodén (FP)

Christer Nylander (FP)

Anna Steele (FP)

Maria Lundqvist-Brömster (FP)

Christer Winbäck (FP)